

REALIZACIJA FINANČNEGA NAČRTA ODDELKA ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI ZA LETO 1999

Stroš. mesto	Pror. postav.	Analit. pl.post.	Namen	Rebalans 1999	Realizacija 1999	Indeks 6:5
1	2	3	4	5	6	7
0401			SREDSTVA ZA DELO ODDELKA	90.901.200	88.208.822	97,0
	1103		Plače	67.156.800	64.981.086	96,8
	1123		Drugi osebni prejemki	7.681.700	7.198.301	93,7
	1143		Prispevki delodajalca	12.879.200	13.041.221	101,3
	2103		Materialni stroški	3.183.500	2.988.214	93,9
			SKUPAJ DELO ODDELKA	90.901.200	88.208.822	97,0

1. POROČILO O DELU ODDELKA

1.1 UVOD

Oddelek za družbene dejavnosti je svoje pristojnosti in naloge na področjih predšolske vzgoje, šolstva, raziskovalne dejavnosti, kulture, socialnega varstva in zdravstva tudi v letu 1999 izvajal v okrnjeni kadrovski zasedbi. Od 31 zelo racionalno sistemiziranih delovnih mest je bilo ob koncu leta zasedenih 24, večji del leta celo samo 23 delovnih mest. Obsežne in strokovno zahtevne naloge oddelka je na šestih področjih družbenih dejavnosti (če odštejemo administrativne delavce in delavce, ki izvajajo ozko specializirane strokovne naloge pri zdravstvenem zavarovanju oseb brez prejemkov, odločanju o plačilih staršev za programe vrtcev, obnovi objektov in opreme in splošnih pravnih vprašanjih), opravljalo samo 13 delavcev - predstojnik in njegov pomočnik, tri delavke v referatu za predšolsko vzgojo, štiri delavke v referatu za šolstvo, raziskovanje in mladino, dve delavki v referatu za kulturo in dve delavki v referatu za zdravstvo in socialno varstvo.

Kadrovska vrzel, na katero so v preteklosti opozarjali tudi pristojni odbori mestnega sveta, je izrazito prisotna predvsem na **pravnem področju** dela oddelka (statusno-pravna, premoženjsko-pravna, delovno-pravna in druga pravna vprašanja, vezana na urejanje zakonitega statusa, organiziranosti in delovanja javnih zavodov, katerih ustanovitelj je mestna občina, in drugih izvajalcev mestnih programov), na področju **oddaje javnih naročil** (izvajanje vrste administrativnih in strokovno-pravnih postopkov po zakonu o javnih naročilih je prepuščeno obema gradbenima strokovnjakoma, ki imata zato premalo časa za svoje osnovno strokovno delo - plansko in nadzorno) ter na področju **globalne analitike in metodoloških aspektov oblikovanja in izvajanja finančnih načrtov**. Zaskrbljujoče je tudi stanje v referatu za kulturo, referatu za zdravstvo in socialno varstvo ter referatu za šolstvo, raziskovanje in mladino, v katerih obstoječe število zaposlenih ne zmore kvalitetno in pravočasno izvajati vseh nalog iz pristojnosti oddelka; v letu 1999 je v referatu za kulturo sicer bila odobrena ena dodatna zaposlitev, vendar med prijavljenimi na razpis nismo našli ustrezne kadrovske rešitve. V navedenih pogojih delovanja je oddelek za družbene dejavnosti v letu 1999 še uspeval strokovno korektno izvrševati tekoče naloge v zvezi z realizacijo programov in finančnih načrtov in izpeljati nekaj zahtevnejših projektov, nerešena pa je tudi v letu 1999 ostala vrsta izjemno pomembnih nalog v zvezi z urejanjem statusa javnih zavodov, z načrtno inventarizacijo in obnovo javnih objektov, ki predstavljajo premoženje mestne občine in s spremljanjem dejavnosti proračunskih porabnikov po vsebinski plati. Prav tako smo imeli občutno premalo časa za sistematično spremljanje zakonov in podzakonskih aktov, ki urejajo posamezna področja družbenih dejavnosti in so že nekaj let v fazi nastajanja, dopolnjevanja ali spreminjanja.

1.2 TEMELJNE NALOGE ODDELKA ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI V LETU 1999 IN OSNOVNA PROBLEMATIKA V ZVEZI Z NJIHOVIM IZVAJANJEM

- a) Oddelek za družbene dejavnosti je tudi v letu 1999 izvajal naloge v zvezi s **planiranjem in izvajanjem mestnega proračuna** na področjih predšolske vzgoje, šolstva, kulture, raziskovalne dejavnosti, zdravstva in socialnega varstva:
- pripravljaj je finančna in vsebinska gradiva v zvezi z mestnim proračunom, njegovimi medletnimi spremembami in njegovo realizacijo;

- skrbel je za izvajanje finančnih obveznosti mestne občine do javnih zavodov, društev in organizacij ter drugih izvajalcev programov na področju družbenih dejavnosti;
 - spremljal je namensko rabo proračunskih sredstev s strani izvajalcev;
 - pripravljaj je predloge nekaterih specifičnih mestnih programov in le-te izvajal (sofinanciranje programov na področju kulture, mladinski programi, programi prevencije odvisnosti, dodatni program osnovne šole, socialni programi, programi za krepitev zdravja prebivalstva, programi prenove objektov in opreme na področjih predšolske vzgoje, šolstva in kulture, investicijski programi...);
 - izvajal je naloge v zvezi s programi javnih del s področja družbenih dejavnosti;
 - izvajal je predpisane postopke oddaje javnih naročil, na osnovi javnih razpisov pa je pridobival tudi vloge javnih zavodov, društev in drugih organizacij ter posameznikov za sofinanciranje programov na področjih šolstva, kulture, zdravstva in socialnega varstva (subvencije in dotacije).
- b) Oddelek je v okviru omejitev sprejetega proračuna in finančnih načrtov družbenih dejavnosti **skrbel za racionalno gospodarjenje z nepremičninami in premičninami v mestni lasti**, s katerim upravljajo javni zavodi s področja družbenih dejavnosti in izjemoma posamezni drugi izvajalci mestnih programov:
- omejena sredstva za investicijsko vzdrževanje objektov je prioritarno usmerjal v tiste objekte, na katerih je bilo potrebno preprečiti nadaljnje propadanje, zagotoviti normalnejše pogoje za izvajanje javnih služb ali poskrbeti za varnost uporabnikov,
 - nabavljal je najnujnejšo opremo za potrebe izvajanja dejavnosti javnih zavodov,
 - sodeloval je s pristojnimi ministrstvi pri izvajanju tistih posegov, ki so bili sofinancirani tudi s sredstvi državnega proračuna.
- c) Oddelek je skrbel za izvajanje nalog v zvezi z načrtovanimi **investicijami** mestne občine na področju družbenih dejavnosti:
- na področju osnovnega šolstva je bila do 3. gradbene faze zgrajena dodatna telovadnica Osnovne šole Bojana Iliča Maribor;
 - z Ministrstvom za šolstvo in šport je oddelek razčističeval sporna vprašanja v zvezi s sofinanciranjem investicij v osnovnih šolah v Limbušu in Kamnici ter Osnovni šoli Bojana Iliča Maribor s strani državnega proračuna in pripravil prijave na javni razpis za sofinanciranje investicij v osnovnošolski prostor v obdobju 2000-2004,
 - na področju kulture se je tudi s sofinanciranjem države nadaljevala postopna prenova Narodnega doma, dokončana so bila gradbena dela pri prenovi mariborske Sinagoge (50% sofinanciranje države), naročena in pridobljena je bila investicijska in projektna dokumentacija za celovito obnovo sodnega stolpa; začela se je priprava investicijske in projektne dokumentacije za obnovo in razširitev zgradbe Umetnostne galerije Maribor, s sredstvi Pokrajinskega muzeja Maribor (najemnine za prostore v gradu) pa tudi za celovito obnovo mariborskega gradu,
 - na področju zdravstva so bili investicijski vložki in napor oddelka usmerjeni v nadaljevanje in dokončanje obnove prostorov za reševalno službo, v razčiščevanje spornih vprašanj pri pripravi investicijske in projektne dokumentacije za pridobitev nadomestnih

- prostorov za specialistično zobozdravstveno dejavnost v bodoči večnamenski zgradbi na Svetozarevski ulici in v priprave na soinvestiranje v izgradnjo objekta na Ljubljanski ulici (mladinsko zobozdravstvo). Zaradi zamud Ministrstva za šolstvo in šport, ki je glavni investitor, se investicija v nadomestne prostore za mladinsko zobozdravstvo v letu 1999 žal še ni pričela;
- na področju socialnega varstva so potekale aktivnosti za izgradnjo novega doma za ostarele osebe v Mariboru (izdelava investicijske in projektne dokumentacije ter vrsta zamudnih usklajevanj s pristojnim ministrstvom), ki se bo, če ne bo novih zapletov, začela v letu 2000.
- d) Tudi v letu 1999 je oddelek izvajal vrsto nalog v zvezi s **statusnimi, organizacijskimi, kadrovskimi in sorodnimi vprašanji javnih zavodov**:
- izvedena je bila reorganizacija štirih mariborskih vrtcev - izločene so bile enote teh vrtcev v občinah Miklavž na Dravskem polju, Hoče-Slivnica, Ruše in Selnica ob Dravi, posledično pa prilagojena organiziranost v naši mestni občini (dva vrtca sta prenehala delovati, njuna dela pa sta bila priključena drugima vrtcema, dva vrtca nadaljujeta delo z zmanjšanim številom enot);
 - za odločitev župana so bili pripravljene različni sklepi in pogodbe (o sofinanciranju kulturnih programov, razna soglasja in sklepi s področij šolstva, kulture, zdravstva in socialnega varstva, množica pogodb predvsem v zvezi z oddajo javnih naročil, financiranjem programov in drugih...);
 - vodeni so bili postopki odločanja o plačilih staršev za programe v vrtcih (izdanih je bilo preko 6.500 obvestil, odločb in sklepov - 171 še za leto 1998, 5005 za leto 1999 in 1341 že za leto 2000);
 - reševana so bila druga statusna, premoženjsko pravna, delovno pravna, upravna in podobna vprašanja, izvajali smo naloge v zvezi s podeljevanjem koncesij na področju zdravstva, vodili postopke za zagotovitev zdravstvenega zavarovanja oseb brez prejemkov ter reševali druga tovrstna vprašanja iz področja dela oddelka.
- e) V okviru drugih nalog oddelka v letu 1999 kaže omeniti še strokovno in organizacijsko delo za nekatere organe mestne občine (Odbor za podelitev Glazerjevih nagrad, odbori oziroma projekti na področju šolstva, kulture, raziskovalne dejavnosti, zdravstva in socialnega varstva) in vrsto drugih aktivnosti, potrebnih za celovito izvajanje pristojnosti in nalog oddelka. Posebej obširno je bilo delo Odbora za podelitev Glazerjevih nagrad in za izvajanje projekta Maribor - mesto znanja in ustvarjalnosti.

1.3 DRUGE POMEMBNEJŠE NALOGE S PODROČJA DELA NOTRANJIH ORGANIZACIJSKIH ENOT ODDELKA ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI

1.3.1 Referat za predšolsko vzgojo

Tudi v letu 1999 je bilo potrebno opraviti vrsto nalog v zvezi s prilagoditvijo obsega dejavnosti na področju predšolske vzgoje. V ta okvir sodijo ob že omenjenih statusnih prilagoditvah tudi prilagajanje prostorskih, kadrovskih in materialnih kapacitet, hkrati pa reševanje njihovih posledic. Odnosi z občinami, v katerih imajo stalno prebivališče starši otrok, ki so v vrtce vključeni v naši mestni občini, so v letu 1999 potekali brez posebnih zapletov.

Posebno angažiranje je tudi v letu 1999 zahtevalo izvajanje pravilnika o plačilih staršev za programe vrtcev. Delo pa se je dovolj uteklo in smo ga v oddelku zmogli brez večjih zamud in posebnih zapletov.

V že navedeno število preko 6.500 izdanih upravnih aktov (obvestil o višini plačila staršev, odločb in sklepov) so vštete večkratne obravnave posameznih vlog (veliko vlog je bilo zaradi spremenjenega socialnega stanja družin obravnavanih tudi po dva-ali trikrat, posamezne tudi še večkrat). Pri reševanju vlog staršev je referat za predšolsko vzgojo sodeloval s Centrom za socialno delo, davčno upravo, upravno enoto, ministrstvom za šolstvo in šport (sektor za predšolsko vzgojo) ter z vodstvi in zadolženimi delavkami vrtcev.

1.3.2 Referat za šolstvo, mladino in raziskovanje

1.3.2.1 Šolstvo

Referat se je ob že navedenih temeljnih nalogah ukvarjal še z mnogimi drugimi nalogami s področja šolstva, s katerimi je bilo zagotovljeno dovolj tekoče izvajanje občinskega programa šolstva za leto 1999. Posebej omenjamo dodatni program osnovne šole in nekatere naloge, ki smo jih reševali v tesnem sodelovanju z Ministrstvom za šolstvo in šport (prevozi otrok na nevarnih relacijah...)

V letu 1997 so bili v Mariboru sprejeti novi odloki o ustanovitvi osnovnih šol, ki so med drugim kvalitetno opredelili vlogo ustanovitelja ter odnose med osnovnimi šolami in ustanoviteljem, predvsem pa nove rešitve šolskih okolišev (skupni šolski okoliši v urbanem delu mestne občine). Zaradi vladne uredbe, ki je bila v letu 1999 spremenjena prav zaradi specifičnih rešitev v Mestni občini Maribor, je potrebno v odlokih o ustanovitvi osnovnih šol rešitve o skupnih šolskih okoliših delno korigirati - za šole v urbanem delu mestne občine so za obravnavo in sprejem v Mestnem svetu v pripravi spremembe in dopolnitve teh odlokov. Obsežno delo, ki je bilo koordinirano z geodetsko upravo, pristojnim ministrstvom in šolami, je bilo v glavnem opravljeno že v lanskem letu. Pripravljene so tudi strokovne osnove za določitev zmogljivosti posameznih osnovnih šol. Predlogi formalnih odločitev v zvezi s spremembo odlokov o ustanovitvi osnovnih šol in določitvijo zmogljivosti osnovnih šol bodo Mestnemu svetu posredovani v letu 2000.

V letu 1999 je mestna občina prvič razpisala sofinanciranje programov za izobraževanje odraslih. Odziv na razpis (prijavljenih je bilo skoraj sto programov) je terjal izjemen napor pri pregledu in vrednotenju vlog ter pripravi predloga odločitev o izboru programov.

Tudi v letu 1999 je bila izvedena vrsta najnujnejših investicijsko vzdrževalnih del na objektih osnovnih šol, v okviru s proračunom določenih materialnih sredstev pa so bila realizirana tudi prioriteta vlaganja v opremo.

1.3.2.2 Mladina

Ob nalogah, ki sodijo v dejavnost osnovnih šol in imajo razvojni (pouk tujih jezikov in računalništva ter drugi dodatni programi šol) ali socialni pomen (subvencioniranje šolske prehrane...), kaže v okviru programov za mladino, omeniti zlasti dejavnosti, ki jih za aktivno preživljanje prostega časa izvaja Zveza prijateljev mladine Maribor, izvajanje projekta Maribor - mesto znanja in ustvarjalnosti ter programe za preprečevanje odvisnosti. Usklajevanje izvajanja teh programov in izvajanje samo (vrsto izvajalskih nalog je izvajal kar oddelek) sta terjala izjemen napor delavk referata.

1.3.2.3 Raziskovalna dejavnost

Na osnovi v oddelku pripravljenega javnega razpisa je bilo v letu 1999 sklenjenih sedem pogodb za izdelavo raziskovalnih projektov, ki so v neposrednem interesu mesta (tematika je bila razpisana na osnovi zbranih pobud mestnih upravnih organov in organov Mestnega sveta). Projekti so v teku in bodo po pogodbah v glavnem dokončani že v letošnjem letu.

1.3.3 Referat za kulturo

Na področju kulture je oddelek ob že navedenih temeljnih nalogah, vezanih zlasti na tekoče izvajanje letnega programa in finančnega načrta kulture, tudi v letu 1999 izvajal še vrsto drugih nalog.

Posebno angažiranje so terjali tudi sprememba in zapletji v zvezi s financiranjem štirih javnih zavodov s področja kulture. Ti so s 1. 1. 1999 na osnovi Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o financiranju občin prešli v mestni proračun, kar je terjalo dosti dodatnega dela pri vzpostavitvi in izvajanju te nove naloge, financiranje v letu 2000 pa se na osnovi odločbe ustavnega sodišča in šele v februarju 2000 uveljavljenega Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2000 zopet spreminja.

Tudi v letu 1999 je bilo sofinanciranje kulturnih programov, ki presegajo redno dejavnost javnih zavodov, izvedeno na osnovi javnega razpisa. Dosledna izvedba selekcije in vrednotenje prijavljenih programov sta bila možna samo ob velikem angažiranju obeh delavk referata in vodstva oddelka ter s strani župana imenovane komisije in podkomisij za posamezna področja kulturnega ustvarjanja. Namenska poraba dodeljenih sredstev je bila tudi dosledno kontrolirana.

Odbor za podelitev Glazerjevih nagrad je le-te ob strokovni pomoči oddelka v letu 1999 svečano podelil, hkrati pa takoj pričel aktivnosti za podelitev nagrad v letu 2000.

1.3.4 Referat za zdravstvo in socialno varstvo

1.3.4.1 Zdravstvo

Delo na področju zdravstva je oviralo dejstvo, da še vedno ni sprejet nacionalni program. Ta bi bil predvsem osnova za določitev mreže osnovnega zdravstvenega varstva v mestu in opredelitev mestne politike na področju podeljevanja koncesij, predvsem tistih, ki ne bi pomenile samo prehoda iz sedanje javne mreže v privatno sfero, temveč bi dopolnjevale obstoječo zdravstveno mrežo v točkah, kjer so bo le-ta na osnovi nacionalnih izhodišč izkazala kot deficitarna.

Referat je tudi v letu 1999 izvajal naloge v zvezi z zdravstvenim zavarovanjem oseb brez prejemkov, mrliško pregledno službo, koncesijami na področju zdravstvene in lekarniške dejavnosti in izvajanjem programov za krepitev zdravja. Skozi vse leto je bila posebej pereča problematika zagotovitve nadomestnih prostorov za zobozdravstveno dejavnost. Nedorečena sta ostala bodoči status in delovanje Centra zdravo mesto v okviru Zavoda za zdravstveno varstvo Maribor.

1.3.4.2 Socialno varstvo

Oddelek za družbene dejavnosti je tudi v letu 1999 posvečal posebno pozornost izvajanju mestnih socialnih programov. V letu 1999 se je ob nekaterih zapletih izkazalo, da bo v letu 2000 potrebno organizacijsko doreči

nadaljnje delovanje socialne kuhinje in zavetišča za brezdomce. Vsebina teh dveh socialnih programov pa ostaja nesporna. Ostali socialni programi so potekali nemoteno.

Na področju plačila stroškov domskega varstva in pri drugih plačilih je bila izvajana dosledna kontrola vseh faktur, s čimer smo skrbeli za zakonito in racionalno porabo proračunskih sredstev.

Osnovni strokovni nosilec izvajanja mestnega programa socialnega varstva je bil tudi v letu 1999 Center za socialno delo Maribor, pomembno vlogo pa so odgovorno odigrali tudi drugi izvajalci, med njimi območna enota za voda za zaposlovanje in socialno-humanitarna društva. Za izvajanje zelo obsežnih nalog mestne uprave na področju socialnega varstva je v oddelku zaposlena samo ena delavka, ki je bistveno preobremenjena in je uspevala tekoče opravljati delovne naloge samo z rednim (neplačanim) delom preko polnega delovnega časa.

Posebni zapleti so spremljali priprave na začetek izgradnje doma za starejše občane v Mariboru. Mestni svet je v letu 1998 sprejel odločitev, da se mestna občina prijavi na natečaj za gradnjo novih kapacitet za ostarele v Republiki Sloveniji in zagotovi 30% sredstev za izvedbo izgradnje novega doma s kapaciteto 200 ležišč. Takoj po tej odločitvi je stekla priprava investicijske in projektne dokumentacije, zaradi dolgotrajnih postopkov usklajevanja z ministrstvom pa je le-to potrdilo investicijski program šele junija 1999, soinvestitorska pogodba pa je bila usklajena šele januarja 2000. Glede na to, da je gradnja v Mariboru v programu ministrstva za obdobje 2000-2002, pa trenutno ni še nič zamujenega. V prvi polovici letošnjega leta bo dokončana projektna dokumentacija in jeseni leta 2000 se bo investicija, ki bo letos financirana samo iz državnega proračuna, lahko pričela.

1.3.5 Odsek za splošne zadeve

V odseku za splošne zadeve se izvajajo temeljne pravne in upravne naloge, naloge pri prenovi objektov in opreme (investicije, investicijsko vzdrževanje, nabava opreme) ter administrativno tehnična dela za potrebe notranjih organizacijskih enot oddelka. Izvajanje nalog na delovnem področju odseka za splošne zadeve je v tem poročilu prikazano v drugih poglavjih, zato jih ne ponavljamo.

1.4 SODELOVANJE ODDELKA ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI Z DRUGIMI ORGANI, ORGANIZACIJAMI IN ZAVODI

Pri izvajanju svojih pristojnosti in nalog je oddelek sodeloval z **drugimi organi mestne uprave**. Pri operativnem delu je bilo še posebej potrebno redno sodelovanje z vodstvom mestne uprave, z oddelkom za finance ter z oddelkom za splošne in pravne zadeve. Pri načrtovanju in izvajanju tekočega dela je oddelek sodeloval tudi z županom in svetovalcem župana za družbene dejavnosti.

Oddelek je tudi v letu 1999 pripravil več lastnih gradiv za obravnavo in odločanje v **Mestnem svetu** (omenjena so v predhodnih poglavjih in poročilih o realizaciji programov posameznih od družbenih dejavnosti), pri drugih pa je sodeloval s svojim delom (zlasti pri gradivih v zvezi s sprejemanjem in realizacijo proračuna). Redno je bilo sodelovanje z **delovnimi telesi mestnega sveta** (zlasti z odborom za kulturo, šolstvo in šport in z odborom za zdravstvo in socialno varstvo) in njegovo strokovno službo.

Sodelovanje oddelka z **javnimi zavodi in drugimi izvajalci programov**, za katere je pristojna mestna občina oziroma so bili financirani ali sofinancirani

iz mestnega proračuna, je potekalo brez večjih motenj. Tudi v letu 1999 je oddelek sodeloval s pristojnimi organi **drugih občin**, zlasti sosednjih (Miklavž, Hoče-Slivnica, Ruše, Selnica ob Dravi). Tudi v letu 1999 smo si občasno izmenjavali delovne izkušnje s primerljivimi upravnimi organi Mestne občine Ljubljana, Mestne občine Celje in nekaterih drugih občin.

Zaradi reševanja aktualnih skupnih vprašanj so bili redni delovni stiki oddelka s **pristojnimi ministrstvi**. Omenjamo tovrstne stike z Ministrstvom za šolstvo in šport (problematika na področju predšolske vzgoje, vprašanje skupnih šolskih okolišev, investicije v osnovnošolski prostor, prevozi na nevarnih relacijah in izvajanje nekaterih drugih programskih nalog), Ministrstvom za kulturo (investicije, investicijsko vzdrževanje in obnova opreme, obnova Sinagoge, Borštnikovo srečanje...), Ministrstvom za zdravstvo (koncesije, investicije v osnovno zdravstveno varstvo, problematika dejavnosti Mariborskih lekarn...) in Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve (različni socialni programi, gradnja doma ostarelih...).

Z nekaterimi državnimi službami smo sodelovali tudi na nivoju mesta (z upravno enoto, z enotama Zavoda RS za zaposlovanje in Zavoda za zdravstveno zavarovanje).